

Til Kontrollutvalget i Bergen kommune

Rapport om faktiske funn

Vi har gjennomført de handlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor vedrørende Bergen Kommune' regnskapsføring av finansielle leieavtaler. Vårt oppdrag ble utført i samsvar med ISRS 4400 "Avtalte kontrollhandlinger".

Handlingene ble utført kun for å bistå dere i vurderingen av riktigheten av regnskapsføring av finansielle leieavtaler og oppsummeres som følger:

1 Vi har innhentet og kontrollert omfanget av kommunens finansielle leieavtaler

Vi fikk i oppstartsfasen av prosjektet opplyst at kommunen hadde en avtale som kunne vurderes å være finansiell leieavtale, men at endelig konklusjon foreløpig ikke var trukket. Vi rettet henvendelse til alle byrådsavdelingene, bystyrets organer, tre kommunale foretak og havnevesen med spørsmål om det er inngått avtale som kan anses å være en finansiell leieavtale. I tillegg ønsket vi at det ble gitt en tilbakemelding om det er problemstillinger om leieavtalen skal være å anse som en finansiell eller operasjonell leieavtale og hvordan dette ble vurdert regnskapsmessig

Alle avdelingene som ble kontaktet har skriftlig gitt tilbakemelding om egenvurderingen av omfanget av finansielle leieavtaler. Vi registrerte i tilbakemeldingene at kommunen i det omtalte tilfellet har konkludert med at denne kontrakten skal regnskapsføres etter KRS nr. 8 (F) og dermed at det totalt er 1 (en) finansiell leieavtale på kontrolltidspunktet.

2 Vi har kontrollert kommunens vurderinger opp mot kriteriene i KRS nr. 8 (F)

I tillegg til å innhente vurderingene fra avdelingene/foretakene etc, har vi sett på datagrunnlaget i regnskapet. I dette har vi vurdert om det er muligheter for at det skal være finansielle leieavtaler som ikke har framkommet ved forespørselen til administrasjonen.

Vi har gått gjennom datagrunnlaget i agresso og plukket ut regnskapsposter som antas å ha størst sannsynlighet til å inneholde finansielle leieavtaler. Vi har sett på leverandørreskontroen om det er selskaper som kan tenkes å ha en finansiell leieavtale med kommunen. Bilagstekst i agresso har også vært brukt til å se om det er noen indikasjon på forekomster av finansielle leieavtaler. Totalt har vi gjennomgått 7 kontrakter.

Det kan være flere forhold som kan indikere at det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll er overført til leietaker. Vi har kontrollert om ett av følgende kriterier angitt i KRS nr. 8 F er til stede. Dette betyr normalt at det regnskapsmessig legges til grunn at leieforholdet er å anse som en finansiell leieavtale.

- Leietaker har rett til kjøp av eiendelen til en pris som forventes å være vesentlig lavere enn markedsverdi på det tidspunkt som retten kan benyttes. På tidspunkt for inngåelse av leieavtalen er det derfor rimelig sikkert at leietaker vil kjøpe eiendelen.

- Estimert leieperiode går over det vesentligste av eiendelens økonomiske levetid. Ved vurdering av økonomisk levetid kan avskrivningsperioden i regnskapsforskriftens § 8 som hovedregel legges til grunn
- Nåverdien av estimerte leiebetalinger tilsvarer i hovedsak markedsverdien av eiendelen ved inngåelse av leieavtalen
- Eiendelen er av så spesiell karakter at den ikke kan brukes av andre enn leietaker, uten vesentlige endringer eller modifikasjoner

Vi har også kontrollert om det er andre indikasjoner som alene eller kombinert kan medføre at leieavtalen skal klassifiseres som en finansiell leieavtale ved at:

- Leietaker ved å si opp leieavtalen står ansvarlig for at eventuelt tap for utleier
- Det vesentligste av gevinst og tap som følge av variasjoner i markedsverdien på eiendommen tilfaller leietaker
- Leietaker har etter utløpet av den opprinnelige avtalen rett til å fornye denne for en tidsbegrenset periode, til en leie som ligger vesentlig under markedisleie for en tilsvarende eiendel
- Dersom det foreligger andre forhold som gjør det rimelig sikkert at leietaker vil overta leieobjektet i løpet av avtaleperioden eller senere.

Vi rapporterer våre funn nedenfor:

- a) Med hensyn til punkt 1 har vi med bakgrunn i avtalte kontrollhandlinger at kommunen har 1 (en) avtale regnskapsført som finansiell leie.
- b) Med hensyn til punkt 2 har vi med bakgrunn i avtalte kontrollhandlinger ikke funnet avvik i forhold til kriteriene i KRS nr. 8 (F)

Siden de ovenstående kontrollhandlingene verken utgjør revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at regnskapsføring av finansielle leieavtaler ikke inneholder vesentlige feil.

Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt i denne rapporten og til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål. Rapporten vedrører kun de kontoer og poster som er spesifisert ovenfor og omfatter ikke regnskapene for Bergen Kommune som helhet.

Oslo, 23. mai 2014

BDO AS

Terje Tvedt

Statsautorisert revisor